

2016-04-06

Barnkonsekvensanalys gällande utredningen angående skolorganisation i Simrishamns tätort, 2016-03-29

Inledning

Utredningen gällande skolorganisation i Simrishamn tätort, har genererat två förslag, A och B. Förslagen påverkar eleverna mer direkt enligt följande.

Förslag A innebär i korthet att hela mellanstadiet åk 4-6 med fritidshem flyttar till B1 samt B0 i Österlengymnasiets (ÖG) byggnad. Gymnasieverksamheten finns kvar på ÖG. Särskolans grundskola och gymnasieskola finns kvar på ÖG men förskolan Duvan och SFI flyttar ut från ÖG. Simrislundsskolan byggs till.

Förslag B innebär i korthet att högstadiet åk 7-9 flyttar till ÖGs byggnad. Hela gymnasiet finns kvar med undantag för Solängsskolan. Grundsärskolan och Solängsskolan flyttar till Korsavadskolan. Förskolan Duvan och SFI flyttar ut från ÖG. Simrislundsskolan byggs till.

Lagstiftning och artiklar i barnkonventionen

Enligt 1:10 skollagen ska, i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn, barnets bästa vara utgångspunkt.

Barnets inställning ska klargöras så långt det är möjligt. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1:9 skollagen skall utbildningen vara likvärdig inom varje skolform.

Enligt grundprinciperna i barnkonventionen enligt

- artikel 2 , har barnen rätt till alla rättigheter och därmed lika tillgång till utbildning enligt artikel 28.
- artikel 3, ska barnets bästa komma i främsta rummet.
- artikel 6, har barnet rätt till utveckling.
- Artikel 12, har barnet rätt att uttrycka sig i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Andreas Mattssons, rektor, synpunkter

Andreas Mattsson, rektor för särskolan, har uppgett följande. För särskolans verksamhet och elever framstår förslag A som det utan tvekan mesta attraktiva. Förslag B som innebär att delar av

särskoleverksamheten flyttar till Korsavadskolan, får sådana konsekvenser att sannolikheten för att verksamheten påverkas negativt på kort och på lång sikt bedöms vara hög.

Skälen för detta är i korthet följande.

- Att flytta en särskoleverksamhet påverkar elevernas trygghet i stor utsträckning.
- Att flytta en verksamhet innebär att mycket tid tas i anspråk som i stället skulle användas för utvecklingsarbete. Eftersom grundsärskolan flyttat två gånger under de senaste tre läsåren, vore ytterligare en flytt i nuläget olämplig.
- Förslag B skulle innebära att särskolans elever finns i en verksamhet utan jämnåriga eller äldre kamrater och förebilder.
- Integreringen av eleverna försvåras.
- Att lokalintegrera särskoleverksamhet med yngre elever skickar signaler till gruppen och till omgivningen som riskerar att ytterligare stigmatisera elevgruppen.
- Samverkan inom skolformen särskola är avgörande för att kunna möta elevernas behov. Det handlar om samverkan för skolutveckling, samverkan kring komplicerade elevärenden, gruppindelningar och samverkan kring resurser som effektiviserar verksamheten. Sådan samverkan försvåras avsevärt när verksamheten finns i olika skolbyggnader.

Förslag A skulle innebära att det på sikt öppnas möjligheter att på ett bra sätt samla kommunens hela särskoleverksamhet i Simrishamn och då frigöra utrymme i grundskolan i Gärsnäs.

Synpunkter från Solängsskolans personal på Österlängsgymnasiet.

Jeanette Björkqvist, Marie-Louise Sandell, Åsa Andersson, Henrik Forsvall, Andreas Wennerström, Peter Andersson, Johanna Öman, Lee Knudsen och Britten Billgren.

I Solängsskolans lokaler undervisas gymnasieelever med autism, asperger och ADHD. Detta kan innebära allt från att eleven är mycket innesluten i sig själv, till att man fungerar som en "vanlig" gymnasielev men med särskilda koncentrationssvårigheter. Förutom sin funktionsnedsättning är det inte ovanligt att de har en oerhört trasig skolbakgrund, många gånger kantad av utanförskap och mobbning. Vi arbetar dagligen hårt för att stärka deras självbild.

Miljön på grundskolan är väsentligt annorlunda med exempelvis högre ljudnivå, vilket kommer att påverka våra elever negativt. Man kan inte förvänta att grundskoleelever nått en så hög mognadsgrad att de förstår och förmår visa den hänsyn som krävs. Detta fungerar också omvänt eftersom våra elever ibland kan få plötsliga vredesutbrott som kan verka skrämmande för yngre barn.

Vi har idag en lugn och tolerant miljö runt våra elever. Vi ser risker med den förändring som eventuellt föreligger, då den kommer att innebära en stor försämring av ungdomarnas skolsituation och hela grundtanken med vår verksamhet.

Våra elever får individuell undervisning, men vi vill på inga villkor att de ska vara avskärmade under hela sin skoldag. De behöver tränas i ett socialt sammanhang. De behöver möta jämnåriga kamrater på raster och i skolmatsal. En viktig del av dessa elevers skolgång är att de får gå på en vanlig gymnasieskola och umgås med andra gymnasieelever utifrån egen förmåga. Detta har varit så framgångsrikt att flera elever numera har ett stort nätverk med andra gymnasieelever. Att behöva gå på en grundskola kommer därför att upplevas som en kränkning och förmodligen medföra att några elever kommer att sluta på skolan.

Som mentor för dessa elever kan läraren inte arbeta traditionellt utan behöver vara tillgänglig i stort sett hela dagen. Att då behöva förflytta sig mellan byggnader försvårar denna viktiga kontakt.

Många elever är studiemotiverade och befinner sig på en teoretiskt hög nivå, vilket kräver ett gymnasiebibliotek med litteratur för denna ålderskategori. Det är viktigt att ett gymnasiebibliotek finns på skolan de går på.

Det förefaller mycket märkligt att inför elever och föräldrar presentera ett förslag som går ut på att deras ungdomar, ofta 18-20 år gamla, ska gå på en grundskola. Vi tror inte att vår verksamhet kommer att gynnas av detta förslag. Vi kommer inte längre att vara ett intressant alternativ för denna elevkategori.

Synpunkter från personalen på Simrislundsskolan

Vid samtal med personalen ställer de sig bakom alternativ A av den anledningen att den är mest kostnadseffektiv, den går att genomföra betydligt snabbare än alternativ B samt att den påverkar minst antal elever. Korsavadsskolans klassrum och allmänna utrymme är byggt till högstadiееlever med deras behov och är inte anpassade för elever i åk 4-6,

vilket gör att lokalerna inte utnyttjas så som det var tänkt. Detta är synd eftersom lokalerna inte används fullt ut som det varit tänkt. Att flytta särskolans elever med deras specifika behov, är något man anser vara onödigt på grund av den ökade oron.

Åsikter från två grundsärskoleelever och två gymnasiesärskoleelever.

Elevrepresentanterna framförde till Andreas Mattsson, rektor, tydliga synpunkter på det negativa i att flytta. Deras erfarenheter av detta är att det är "jobbigt, man blir nervös och vet inte vad som ska hända". De framförde fördelar och nackdelar med att ha yngre eller äldre kamrater på skolan. Det kan bli lite lugnare med yngre kamrater och det hade kunnat bli en fördel i samband med skolmåltider, som de idag upplever som förhållandevis röriga. Å andra sidan framförde elevskyddsombuden att flera elever har kamrater på skolan idag som de förmodligen skulle förlora kontakten med vid en ny flytt.

Synpunkter från elever på Simrislundsskolan

Två gruppsamtal har genomförts med sammanlagt 14 elever från årskurs 4-6.

Eleverna fick först en bakgrund till samtalet genom att rektor Katrin Österberg berättade om behovet av att använda skolorna i Simrishamns tätort så bra som det någonsin går för så många elever som möjligt. Vi samtalade om vad som är rättvisa och vad som är likvärdigt.

Eleverna framförde att de ser ett behov av en förändring utifrån den sammantagna bakgrund de fick av mig samt en samstämmig bild av deras tillvaro i 4-6 lokaler på Korsavad. En av eleverna framhöll vikten av att det borde finnas tillräckligt med klassrum, men att det även är viktigt att det finn tillhörande grupprum. Eleven menade att en stor del av kunskapskraven går ut på att man ska diskutera och argumentera i grupp och det är svårt när lokalerna inte är ändamålsenliga.

En elev säger att det är viktigt att tänka på att det finns tydliga gränser mellan de olika verksamheterna och övriga elever instämmer i detta. De tycker att det fungerar bra så som det är nu på Korsavad mellan åk 4-6 och 7-9.

När de fått de två förslagen presenterade för sig, utbrast fyra elever från årskurs 5, "vi vill till ÖG!" När rektorn frågade varför, sa de att "vi är färre

elever att flytta än 7-9 och det är lättare för oss". Eleverna från årskurs 6 sa att de inte tror att det blir så bra med förslag B för särskolan, eftersom eleverna i årskurs 6 tror att särskolans elever har större behov av trygghet och har svårare för att flytta.

Samtliga elever sa att det är bra om man kan ha en rolig utemiljö, vilket de tycker är lika viktigt som plats inomhus. De önskar möjlighet att spela fotboll, Kung Adel samt att det finns sittplatser utomhus.

En elev i 5.an frågade vad de olika förslagen kostar och när de fick veta kostnadskalkylerna som finns just nu utbrast de:

- "Det är ju inte klokt att ens tänka på förslag B eftersom det är jättedyrt. Nej, ta förslag A så sparar vi pengar som kan läggas på andra saker som också är viktiga."

En elev ansåg att det kanske kunde bli otryggt om 4-6 ska gå med gymnasieelever, men var inte säker på att det skulle bli så. "Kanske var det så innan man lärde känna varandra."

Att förslag A kunde genomföras redan till hösten tyckte de var bra eftersom de tyckte att det är så trångt och jobbigt för alla nu, även för lärarna.

Synpunkter från elever från Korsavadskolan

Pia Svensson, rektor, träffade skolans elevråd för att ta del av deras tankar om förslagen av framtida användningar av skolorna i Simrishamn. Femton elever, kurator och rektor deltog i mötet och det framkom följande.

Alla elever var eniga om att det skulle bli mycket bättre om Korsavadsskolan årskurs 7-9 flyttade sin verksamhet till Österlängsgymnasiet. Eleverna tycker inte att ÖG är byggd för små barn och de sa också att det inte är bra att små barn går på samma skola som gymnasieelever.

De trodde att det blir färre elever som söker till gymnasiet i framtiden om där finns en F-6 skola. Det är tryggare för årskurs 4-6 att bli kvar på Korsavadsskolan.

Det är inte bra för små barn att gå med gymnasieelever, eftersom det kan vara en dålig påverkan kring tex. rökning.

Det kändes inte bra att små barn ska behöva flytta/byta skola. Det blir fler hopp fram och tillbaka för årskurs 4-6 eftersom många kommer att byta skola. Föräldrarna kommer att tycka att det är otryggt för sina barn.

De trodde att 4-6 eleverna vill stanna kvar på Korsavadsskolan. De trodde att 4-6 blir otrygga med att flytta till ÖG, att de skulle tycka det är läskigt att byta skola.

På frågan: Vad kan var positivt om årskurs 7-9 stannar kvar på Korsavadsskolan? svarade eleverna följande.

- Färre elever i matsalen
- Det blir så klart större plats, men vi tror inte att det kommer att märkas
- Det är lättare för årskurs 7-9 att flytta till ÖG.
- Det finns fler kamrater på ÖG för årskurs 7-9, eftersom de är ganska jämngamla
- Årskurs 9 vill inte söka sig till en skola där det finns små elever.
- Effektivare att flytta högstadiet

Sammanfattningsvis, ville eleverna att åk 7-9 flyttar till ÖG och att åk 4-6 är kvar på Korsavadsskolan.

Analys

Vid beslut och åtgärder som rör barn ska barnets bästa enligt artikel 3 i barnkonventionen vara i främsta rummet. Vid bedömningen av vad som är barnets bästa är det nödvändigt att ta hänsyn till barnkonventionens övriga grundprinciper enligt artikel 2,6 och 12. Barnens åsikter ska respekteras och är relevanta för att avgöra barnets bästa i frågan. Vidare har barnet rätt att utvecklas i möjligaste mån. Enligt artikel 2 har alla barn rätt till alla rättigheter och därmed rätt till en likvärdig utbildning enligt artikel 28. Artiklarna är transformerade i svensk lagstiftningen avseende skollagen och stämmer därför väl överens med 1:4, 1:9 och 1:10 skollagen.

Det huvudsakliga motivet till de föreslagna åtgärderna är att det måste finnas utrymme i lokaler för alla elever i kommunen, med syftet att alla elever ska få sin rätt till likvärdig utbildning tillgodosedd. Ett beslut om hur detta skall åtgärdas är därför nödvändigt. Frågan är vilket förslag, A eller B, som är barnets bästa.

Förslagen berör många grupper av barn, varför konflikt kan uppstå vad som är det bästa för olika grupper av barn. Eftersom det finns olika kostnadsförslag för de olika alternativen, kan också motsättning finnas mellan resurser och barnens bästa.

Enligt förslag A är det eleverna i årskurs 4-6 samt barnen i förskolan Duvan som direkt blir berörda, eftersom konsekvensen av förslaget blir att dessa elever får flytta till andra byggnader.

Enligt förslag B är det eleverna i årskurs 7-9, grundsärskolan samt Solängsskolan som direkt blir berörda, eftersom konsekvensen av förslaget blir att dessa elever får flytta till andra byggnader.

Konsekvenserna blir större för eleverna i grundsärskolan och på Solängsskolan, eftersom dessa elever har extra behov av stöd.

Det innebär stora konsekvenser för eleverna i särskolan och på Solängsskolan om dessa verksamheter flyttas enligt förslag B, eftersom dessa elever har extra behov av stöd. Eleverna i grundsärskolan har också uttryckt att det innebär negativa konsekvenser för dem.

Eleverna i årskurs 4-6 har bl.a. uttryckt att de vill flytta till ÖG, de anser att de är färre elever än årkurs 7-9 och har då lättare att flytta. Det är trångt på Korsavadsskolan och kostnadsmässigt är förslag A mycket förmånligare. De anser också att det inte skulle vara bra för särskolan att flytta.

Eleverna i åk 7-9 har bl.a. uttryckt följande. Eleverna föreslår att årskurs 7-9 flyttar till ÖG, eftersom det blir tryggare för åk 4-6 att stanna kvar på Korsavadsskolan. De anser att det inte är bra att blanda mindre barn och gymnasieelever och tror att föräldrarna skulle bli otrygga. Om åk 4-6 flyttade till ÖG, skulle det dock bli mer plats för högstadiet.

En konsekvensutvärdering bör göras inom ett år, eftersom antalet elever kan ha förändrat förutsättningarna att utnyttja lokalerna på bästa sätt.

En likvärdig utbildning innebär även att eleverna i kommunens grundskola får samma förutsättningar som eleverna i de fristående skolorna. För de fall att de fristående skolorna behöver resurser för att möta de nyanlända elevernas behov, kan de fristående skolorna enligt ny föreslagen resursfördelningsmodell, ansöka om detta.

Bedömning och förslag

Det är för kommunen nödvändigt att göra lokalförändringar för att alla elever skall kunna erbjudas en likvärdig utbildning. Vid bedömning av vad som är barnets bästa, blir därför frågan om vilka förändringar som ger minsta möjliga konsekvenser för eleverna.

Det har från förslag A och B framkommit både positiva och negativa konsekvenser. Grupper av elevers bästa måste därför i aktuell fråga vägas emot varandra. Det framgår klart att förslag B innebär stora konsekvenser för eleverna i grundsärskolan och på Solängsskolan, framförallt eftersom dessa elever har särskilda behov. Elevernas åsikter från grundsärskolan stärker också denna bedömning. Både elever från åk 4-6 och 7-9 har uttryckt att de anser att det vore bäst om just deras grupp får flytta till ÖG, men det har också lyfts att det inte skulle vara bra för särskolan att flytta. Undertecknad bedömer att konsekvenserna för årskurs 4-6 och för årskurs 7-9 inte är lika betydande i jämförelse med eleverna i särskolan och från Solängsskolan.

Undertecknad föreslår därför kommunstyrelsen utifrån barnets bästa att genomföra lokalförändringar enligt förslag A.

För det fall att förslag B skall genomföras bör, för eleverna på grundsärskolan och Solängsskolan, kompensatoriska åtgärder framtas för att lindra konsekvenserna. Vidare måste beskrivas varför annat intresse än barnets bästa har fått ta över.

Undertecknad föreslår även att beslut fattas att en konsekvensutvärdering inom ett år genomförs för att bedöma om man har uppnått önskade effekter eller om man behöver vidta ytterligare åtgärder.

Marie Lundin
Administrativ chef
Barn- och utbildningsförvaltningen

